

Warszawa, dnia 24 stycznia 2018 r.

Poz. 201

USTAWA

z dnia 10 stycznia 2018 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 5, 106 i 138) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu:
„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji realizuje postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz. Urz. UE L 294 z 06.11.2013, str. 1).”;
- 2) w art. 17 § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Istnienie okoliczności określonych w § 1 pkt 4–6 nie wyłącza postępowania w przedmiocie przepadku, o którym mowa w art. 45a § 2 Kodeksu karnego i art. 43a Kodeksu karnego skarbowego.”;
- 3) w art. 291 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Zabezpieczenie wykonania orzeczenia określonego w § 1 pkt 3 lub 5 może nastąpić również na mieniu osoby fizycznej, o której mowa w art. 44a Kodeksu karnego, lub osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, o której mowa w art. 45 § 3 Kodeksu karnego, lub na mieniu, które podlegałyby przepadkowi na podstawie art. 45a § 1 lub 2 Kodeksu karnego oraz art. 33 § 3, art. 43 § 1 lub 2 lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego.”;
- 4) w art. 589g uchyla się § 4;
- 5) po art. 589k dodaje się art. 589ka w brzmieniu:
„Art. 589ka. Przepisy niniejszego rozdziału w zakresie zatrzymania dowodów stosuje się do wystąpień do państw członkowskich Unii Europejskiej, w których nie ma zastosowania europejski nakaz dochodzeniowy.”;
- 6) uchyla się art. 589t;
- 7) po art. 589u dodaje się art. 589v w brzmieniu:
„Art. 589v. Przepisy niniejszego rozdziału w zakresie zatrzymania dowodów stosuje się do orzeczeń organów państw członkowskich Unii Europejskiej, w których nie ma zastosowania europejski nakaz dochodzeniowy.”;

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz. Urz. UE L 130 z 01.05.2014, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy oraz ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

8) po rozdziale 62b dodaje się rozdziały 62c i 62d w brzmieniu:

„Rozdział 62c

Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego

Art. 589w. § 1. W razie konieczności przeprowadzenia lub uzyskania dowodu, który znajduje się lub może zostać przeprowadzony na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wykonania orzeczenia”, sąd, przed którym sprawa się toczy, albo prokurator prowadzący postępowanie przygotowawcze może wydać z urzędu lub na wniosek strony, obrońcy lub pełnomocnika europejski nakaz dochodzeniowy, zwany w niniejszym rozdziale „END”, chyba że END nie ma w tym państwie zastosowania.

§ 2. W przypadku prowadzenia przez Policję lub organy, o których mowa w art. 312, dochodzenia lub postępowania sprawdzającego, o którym mowa w art. 307, albo w przypadku prowadzenia postępowania przygotowawczego przez organy, o których mowa w art. 133 § 1 i art. 134 § 1 Kodeksu karnego skarbowego, END może wydać także prowadzący postępowanie. Wydanie END wymaga zatwierdzenia przez prokuratora.

§ 3. END można wydać także w celu zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem.

§ 4. Postanowienie o wydaniu END dotyczącego kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych oraz utrwalania przy użyciu środków technicznych treści innych rozmów lub przekazów informacji, w tym korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, zastępuje postanowienie, o którym mowa w art. 237 § 1. Przepisy rozdziału 26 stosuje się odpowiednio.

§ 5. Postanowienie o wydaniu END dotyczącego dowodu, którego dopuszczenie, uzyskanie lub przeprowadzenie wymaga wydania postanowienia, zastępuje to postanowienie. Przepisy dotyczące poszczególnych czynności i dowodów stosuje się odpowiednio.

§ 6. Jeżeli END został wydany w związku z czynnościami, o których mowa w § 4, jest on przekazywany do tego państwa wykonania orzeczenia, w którym znajduje się albo będzie się znajdować osoba, której END dotyczy.

§ 7. W przypadku prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych na podstawie odrębnych przepisów END wydaje organ prowadzący takie czynności po uprzednim uzgodnieniu z organem państwa wykonania orzeczenia czasu ich trwania oraz warunków ich wykonywania. Wydanie END wymaga zatwierdzenia przez prokuratora właściwego na podstawie odrębnych przepisów, chyba że dopuszczenie, uzyskanie lub przeprowadzenie dowodu jest zastrzeżone do właściwości sądu. Wówczas wydanie END wymaga zatwierdzenia przez sąd właściwy na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 589x. Wydanie END jest niedopuszczalne, jeżeli:

- 1) nie wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości;
- 2) prawo polskie nie dopuszcza przeprowadzenia lub uzyskania danego dowodu.

Art. 589y. § 1. END zawiera:

- 1) oznaczenie organu wydającego END i zatwierdzającego END, ze wskazaniem ich adresów, numerów telefonów, telefaksów i adresów poczty elektronicznej;
- 2) datę oraz wskazanie miejsca wydania END;
- 3) określenie żądanej czynności dochodzeniowej podlegającej END lub dowodu, który należy uzyskać, lub okoliczności, jakie mają zostać ustalone w wyniku czynności dochodzeniowej;
- 4) dostępne dane określające tożsamość i obywatelstwo osoby, której dotyczy END, a także adres zamieszkania lub inny adres, w tym adres zakładu karnego, jeżeli ta osoba w nim przebywa;
- 5) sygnaturę akt i wskazanie rodzaju postępowania, w związku z którym END został wydany;
- 6) przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu będącego przedmiotem postępowania;
- 7) zwięzły opis stanu faktycznego sprawy.

§ 2. END zawiera odwołanie do wcześniej wydanego END, jeżeli jest z nim związany, wraz z datą jego wydania, oznaczeniem organu, do którego został przekazany, oraz sygnaturą akt nadaną przez organ wydający END i państwo wykonania orzeczenia.

§ 3. Jeżeli END jest wydany w celu zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, zawiera także informację o tym, czy ślad lub dowód ma zostać przekazany organowi wydającemu END, czy ma pozostać w państwie wykonania orzeczenia. W przypadku gdy ślad lub dowód ma pozostać w państwie wykonania orzeczenia organ wydający END określa termin obowiązywania zabezpieczenia.

§ 4. END powinien zostać przetłumaczony na język urzędowy państwa wykonania orzeczenia albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 5. Przekazanie END może nastąpić również z wykorzystaniem urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności tego dokumentu.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza END, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wykonania orzeczenia danych niezbędnych do podjęcia prawidłowej decyzji w przedmiocie wykonania END.

Art. 589z. § 1. Jeżeli END dotyczy czasowego wydania do Rzeczypospolitej Polskiej osoby pozbawionej wolności na terytorium państwa wykonania orzeczenia w celu przeprowadzenia czynności dochodzeniowej, przepis art. 589a stosuje się odpowiednio. Sąd lub prokurator zarządza zwolnienie osoby, jeżeli państwo wykonania orzeczenia o to wystąpi.

§ 2. Wydana czasowo osoba pozbawiona wolności, o której mowa w § 1, nie może być ścigana ani zatrzymana, ani tymczasowo aresztowana z powodu przestępstwa popełnionego przed przekroczeniem polskiej granicy państwowej, niewskazanego w END. Nie może być także w stosunku do takiej osoby wykonana kara orzeczona za takie przestępstwo.

§ 3. Zakazów określonych w § 2 nie stosuje się wobec osoby, która mogąc opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, znajduje się na nim po upływie 15 dni od dnia otrzymania informacji od sądu lub prokuratora, że jej obecność stała się zbędna dla postępowania karnego, albo powróci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po upływie tego terminu.

§ 4. Przed wydaniem END dotyczącego czasowego wydania osoby pozbawionej wolności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państwa wykonania orzeczenia organ wydający END wysłuchuje tej osoby.

§ 5. Jeżeli END dotyczy czasowego wydania osoby pozbawionej wolności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do państwa wykonania orzeczenia w celu przeprowadzenia czynności dochodzeniowej, okres faktycznego pozbawienia wolności tej osoby w tym państwie zalicza się na poczet orzeczonej lub wykonywanej w Rzeczypospolitej Polskiej kary pozbawienia wolności.

Art. 589za. § 1. Organ wydający END może zażądać, aby przy przeprowadzeniu dowodu był obecny jego przedstawiciel.

§ 2. Jeżeli według prawa państwa wykonania orzeczenia państwo to poniosło odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez przedstawiciela, o którym mowa w § 1, w związku z wykonaniem END wydanego lub zatwierdzonego przez sąd albo prokuratora, na wniosek właściwego organu tego państwa Skarb Państwa zwraca mu kwotę pieniężną stanowiącą równowartość wypłaconego odszkodowania.

Art. 589zb. § 1. END jest przekazywany bezpośrednio właściwemu organowi państwa wykonania orzeczenia. END może być przekazywany również za pośrednictwem sądów okręgowych lub Ministra Sprawiedliwości albo prokuratora okręgowego lub Prokuratora Krajowego.

§ 2. W razie trudności w ustaleniu właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania orzeczenia sąd lub prokurator może zwracać się do właściwych jednostek organizacyjnych Europejskiej Sieci Sądowej.

§ 3. Jeżeli wykonanie END ma nastąpić przez przeprowadzenie innej czynności dochodzeniowej niż czynność określona w orzeczeniu, organ wydający END może go zmienić, uzupełnić lub cofnąć.

§ 4. Jeżeli wykonanie END wiązałoby się ze znacznymi kosztami i jeżeli nie zawarto porozumienia z państwem wykonania orzeczenia w sprawie podziału tych kosztów, organ wydający END może zdecydować o całkowitym lub częściowym wycofaniu END albo o poniesieniu kosztów przez ten organ.

§ 5. Koszty związane z czasowym wydaniem osoby pozbawionej wolności ponosi organ wydający END.

Art. 589zc. § 1. Na postanowienie w przedmiocie wydania END zażalenie nie przysługuje, chyba że przepis szczególny dotyczący czynności wskazanej w END stanowi inaczej.

§ 2. O wniesieniu zażalenia oraz o treści rozstrzygnięcia zapadłego w wyniku jego rozpoznania należy niezwłocznie powiadomić właściwy organ państwa wykonania orzeczenia.

Art. 589zd. § 1. W związku z kontrolą i utrwalaniem treści rozmów telefonicznych zarządzonymi lub zatwierdzonymi na podstawie art. 237 § 1 i 2 w stosunku do osoby znajdującej się na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli nie zachodzi potrzeba wydania END, prokurator, Policja lub organ, o którym mowa w art. 312, powiadamia właściwy organ tego państwa o zamiarze przeprowadzenia tych czynności, ich przeprowadzaniu albo wykonaniu w zależności od tego, kiedy dowiedział się, że osoba, której czynność dotyczy, przebywa na terytorium tego państwa członkowskiego.

§ 2. Do powiadomienia stosuje się odpowiednio przepis art. 589y § 4.

§ 3. Powiadomienie zawiera informacje dotyczące:

- 1) organu, który zarządził kontrolę i utrwalanie treści rozmów telefonicznych;
- 2) kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych, w tym okresu, na jaki ją zarządzono;
- 3) osoby, której dotyczy kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych.

§ 4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza powiadomienia, o którym mowa w § 1, mając na uwadze udostępnienie państwu członkowskiemu Unii Europejskiej danych niezbędnych do przekazania informacji w przedmiocie możliwości przeprowadzenia czynności na terytorium tego państwa oraz wykorzystania uzyskanych w ich wyniku dowodów w postępowaniu karnym.

Rozdział 62d

Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego

Art. 589ze. § 1. W razie wystąpienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wydania orzeczenia”, o wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego, zwanego w niniejszym rozdziale „END”, postanowienie w przedmiocie jego wykonania wydaje prokurator albo sąd rejonowy, w którego okręgu znajduje się lub może zostać przeprowadzony dowód.

§ 2. Jeżeli dopuszczenie, uzyskanie lub przeprowadzenie dowodu jest zastrzeżone do właściwości sądu albo uzależnione od zarządzenia tego sądu, postanowienie, o którym mowa w § 1, wydaje ten sąd.

§ 3. Sąd okręgowy jest właściwy do wydania postanowienia w przedmiocie wykonania END dotyczącego czasowego wydania osoby pozbawionej wolności do państwa wydania orzeczenia w celu przeprowadzenia w tym państwie czynności dochodzeniowej. Przed wydaniem postanowienia należy wysłuchać osoby, której dotyczy END.

§ 4. Sąd okręgowy jest właściwy do wydania postanowienia w przedmiocie wykonania END dotyczącego czasowego wydania osoby pozbawionej wolności do Rzeczypospolitej Polskiej w celu przeprowadzenia czynności dochodzeniowej.

§ 5. Jeżeli sąd lub prokurator, do którego został skierowany END, nie jest właściwy do nadania mu biegu, przekazuje go właściwemu sądowi lub prokuratorowi i powiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia, zwane w niniejszym rozdziale „organem wydającym END”.

§ 6. Jeżeli END został wydany przez nieuprawniony organ państwa wydania orzeczenia, zwraca się go bez wykonania, informując ten organ o przyczynie zwrotu.

§ 7. Na postanowienie o wykonaniu END zażalenie nie przysługuje, chyba że przepis szczególny dotyczący postanowienia o wykonaniu czynności tożsamej z czynnością wskazaną w END stanowi inaczej. W zażaleniu na czynność skarżący może domagać się wyłącznie zbadania zgodności postanowienia o wykonaniu END z prawem polskim i prawidłowości jej przeprowadzenia.

§ 8. O wniesieniu zażalenia, jak również o treści rozstrzygnięcia zapadłego w wyniku jego rozpoznania należy niezwłocznie powiadomić organ wydający END.

§ 9. Jeżeli przepis szczególny uzależnia ujawnienie informacji od wystąpienia przez sąd lub prokuratora z żądaniem ich ujawnienia w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, END wraz z prawomocnym postanowieniem sądu lub prokuratora o jego wykonaniu zastępuje takie żądanie.

§ 10. Postanowienie o wykonaniu END, który dotyczy kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych oraz utrwalania przy użyciu środków technicznych treści innych rozmów lub przekazów informacji, w tym korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, zastępuje postanowienie, o którym mowa w art. 237 § 1. Przepisy art. 237 § 3–7, art. 238 § 1 i 2, art. 239 § 1 i art. 241 stosuje się odpowiednio.

Art. 589zf. § 1. Jeżeli END dotyczy czasowego wydania do Rzeczypospolitej Polskiej osoby pozbawionej wolności w celu przeprowadzenia czynności dochodzeniowej, przepis art. 589a stosuje się odpowiednio. Sąd lub prokurator zarządza zwolnienie osoby, jeżeli państwo wydania orzeczenia o to wystąpi. Sąd albo prokurator informuje organ wydający END o faktycznym okresie pozbawienia wolności tej osoby w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Wydana czasowo osoba pozbawiona wolności, o której mowa w § 1, nie może być ścigana ani zatrzymana, ani tymczasowo aresztowana z powodu przestępstwa popełnionego przed przekroczeniem polskiej granicy państwowej, niewskazanego w END. Nie może być także w stosunku do takiej osoby wykonana kara orzeczona za takie przestępstwo.

§ 3. Zakazów określonych w § 2 nie stosuje się wobec osoby, która mogąc opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, znajduje się na nim po upływie 15 dni od dnia otrzymania informacji sądu lub prokuratora, że jej obecność stała się zbędna dla postępowania karnego, albo powróci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po upływie tego terminu.

§ 4. Jeżeli END dotyczy czasowego wydania osoby pozbawionej wolności do państwa wydania orzeczenia w celu przeprowadzenia czynności dochodzeniowej, okres faktycznego pozbawienia wolności tej osoby w tym państwie zalicza się na poczet orzeczonej lub wykonywanej w Rzeczypospolitej Polskiej kary pozbawienia wolności.

Art. 589zg. § 1. Sąd lub prokurator orzeka w przedmiocie wykonania END niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania.

§ 2. Jeżeli termin określony w § 1 nie może być dotrzymany, orzeczenie w przedmiocie wykonania END powinno zostać wydane w terminie kolejnych 30 dni, licząc od dnia upływu tego terminu. O opóźnieniu należy powiadomić organ wydający END, podając przyczynę opóźnienia oraz przewidywany termin wydania orzeczenia w przedmiocie wykonania END.

Art. 589zh. § 1. Jeżeli dowód, którego dotyczy END, nie został jeszcze przeprowadzony, sąd lub prokurator przeprowadza ten dowód niezwłocznie po wydaniu postanowienia o wykonaniu END, nie później jednak niż w terminie 90 dni, licząc od dnia wydania tego postanowienia. Jeżeli organ wydający END określił termin do przeprowadzenia dowodu, sąd lub prokurator w miarę możliwości uwzględnia ten termin.

§ 2. Jeżeli termin określony w § 1 nie może być dotrzymany, o opóźnieniu należy powiadomić organ wydający END, podając przyczynę opóźnienia oraz przewidywany termin przeprowadzenia dowodu.

Art. 589zi. § 1. Jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej, przy wykonywaniu END stosuje się przepisy prawa polskiego. Należy jednak uczynić zadość życzeniu organu wydającego END, aby przy dokonaniu czynności zastosowano szczególny tryb postępowania lub szczególną formę, jeżeli nie jest to sprzeczne z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Jeżeli czynność dochodzeniowa określona w END nie jest przewidziana przez prawo polskie lub byłaby niedopuszczalna w podobnej sprawie krajowej, sąd lub prokurator informuje o tym organ wydający END, wskazując termin do zmiany, uzupełnienia lub cofnięcia END oraz określając możliwą do przeprowadzenia zastępczą czynność dochodzeniową zgodną z celem END. Po upływie terminu sąd lub prokurator postanawia o wykonaniu zastępczej czynności dochodzeniowej. Jeżeli zastępczej czynności nie da się określić, sąd lub prokurator odmawia wykonania END.

§ 3. Zastępczej czynności dochodzeniowej nie przeprowadza się, jeżeli END dotyczy:

- 1) dowodów już znajdujących się w posiadaniu sądu lub prokuratora;
- 2) informacji uzyskanych z rejestrów i baz danych dostępnych dla sądu lub prokuratora wykonującego END;
- 3) przesłuchania osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) dowodu, którego dopuszczenie, uzyskanie ani przeprowadzenie nie wymaga wydania postanowienia;
- 5) identyfikacji abonenta telefonu lub adresu IP.

§ 4. W przypadkach, o których mowa w § 3, przeprowadza się czynność wskazaną w END.

§ 5. Jeżeli uzyskanie dowodu określonego w END jest możliwe przez przeprowadzenie zastępczej czynności dochodzeniowej, innej niż wskazana w tym orzeczeniu i mniej dolegliwej dla osoby, której END dotyczy, sąd lub prokurator informuje o tym organ wydający END, wskazując termin do zmiany, uzupełnienia lub cofnięcia END. Po upływie terminu sąd lub prokurator określa w postanowieniu przeprowadzenie zastępczej czynności dochodzeniowej.

§ 6. Jeżeli END zawiera wniosek o przeprowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w zakresie tego wniosku odpowiednie służby polskie i służby państwa wydania orzeczenia uzgadniają czas trwania i warunki wykonywania czynności. Można odmówić wykonania END, który nie zawiera informacji o uzgodnieniu, a organ wydający END nie uzupełni tej informacji w terminie wskazanym przez sąd lub prokuratora. Odmawia się wykonania END, jeżeli wykonanie czynności w nim określonych nie byłoby dopuszczalne w podobnej sprawie krajowej.

§ 7. Do czasu otrzymania informacji lub upływu terminu, o których mowa w § 6, termin określony w art. 589zg § 1 nie biegnie.

Art. 589zj. § 1. Odmawia się wykonania END, jeżeli:

- 1) sąd lub prokurator nie uzyskał wymaganego zezwolenia umożliwiającego przeprowadzenie czynności z udziałem osoby wskazanej w END;
- 2) w stosunku do osoby ściganej zapadło w państwie członkowskim Unii Europejskiej prawomocne orzeczenie co do tych samych czynów, które zostały wskazane w END, oraz, w przypadku skazania za te same czyny, osoba ścigana odbywa karę lub ją odbyła albo kara nie może być wykonana według prawa państwa, w którym zapadł wyrok skazujący;
- 3) wykonanie END mogłoby narazić na niebezpieczeństwo funkcjonariusza przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz osobę udzielającą mu pomocy w zakresie tych czynności;

- 4) END dotyczy przesłuchania na okoliczność objętą bezwzględnym zakazem przesłuchania;
- 5) wykonanie END naruszyłyby wolności i prawa człowieka i obywatela;
- 6) żądana czynność zagrażałaby bezpieczeństwu narodowemu;
- 7) END dotyczy czasowego wydania osoby pozbawionej wolności do państwa wydania orzeczenia, a jego wykonanie skutkowałoby przedłużeniem okresu pozbawienia wolności tej osoby.

§ 2. Można odmówić wykonania END, jeżeli:

- 1) czyn będący podstawą wydania END, inny niż wymieniony w art. 607w, nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego;
- 2) czyn będący podstawą wydania END według prawa polskiego został popełniony w całości lub w części na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na polskim statku wodnym lub powietrznym i nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego;
- 3) wykonanie END wiązałoby się z ujawnieniem informacji niejawnych uzyskanych w toku czynności operacyjno-rozpoznawczych, jak również związanych z prowadzeniem tych czynności;
- 4) według prawa polskiego czynność dochodzeniowa, której dotyczy END, nie może być przeprowadzona w sprawie o przestępstwo będące podstawą jego wydania;
- 5) według prawa polskiego czynność dochodzeniowa, której dotyczy END, nie może być przeprowadzona w postępowaniu, w którym został on wydany;
- 6) END dotyczy czasowego wydania osoby pozbawionej wolności do państwa wydania orzeczenia albo do Rzeczypospolitej Polskiej, a osoba ta nie wyraża na to zgody;
- 7) END dotyczy przesłuchania przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, a oskarżony, który ma zostać przesłuchany, nie wyraża na to zgody;
- 8) END dotyczy przesłuchania osób, o których mowa w art. 179 § 1 lub art. 180 § 1 i 2, co do okoliczności określonych w tych przepisach.

§ 3. Przepisów § 2 pkt 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli czyn nie stanowi przestępstwa z powodu braku lub odmiennej uregulowania w prawie polskim odpowiednich opłat, podatków, ceł lub zasad obrotu dewizowego.

§ 4. W przypadku określonym w § 2 pkt 8 sąd, działając z urzędu lub na wniosek prokuratora, orzeka w przedmiocie zwolnienia tych osób z zachowania tajemnicy. Przepisy art. 179 i art. 180 § 1–4 stosuje się.

§ 5. Przed wydaniem postanowienia o odmowie wykonania END z przyczyn określonych w § 1 pkt 1–6 lub § 2 pkt 2, 3 i 8 sąd lub prokurator konsultuje się z organem wydającym END w celu umożliwienia mu zmiany lub uzupełnienia END.

§ 6. Nie można odmówić wykonania END z przyczyn określonych w § 2 pkt 1 i 4, jeżeli dotyczy on czynności dochodzeniowych określonych w art. 589zi § 3.

Art. 589zk. § 1. Właściwy sąd lub prokurator może postanowić o odroczeniu wykonania END na niezbędny okres, jeżeli:

- 1) jego wykonanie mogłoby zaszkodzić toczącemu się postępowaniu karnemu;
- 2) przedmioty, dokumenty lub dane są wykorzystywane w innym postępowaniu.

§ 2. Po ustaniu przyczyny odroczenia wykonania END właściwy sąd lub prokurator niezwłocznie przystępuje do jego wykonania, informując o tym jednocześnie organ wydający END.

Art. 589zl. § 1. Sąd lub prokurator potwierdza otrzymanie END niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie tygodnia, licząc od dnia jego otrzymania.

§ 2. Potwierdzenie, o którym mowa w § 1, zawiera informacje dotyczące organu, który otrzymał END, lub organu, któremu END został przekazany zgodnie z właściwością.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza potwierdzenia otrzymania END, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wydania orzeczenia pełnych informacji o otrzymaniu END.

Art. 589zm. Sąd lub prokurator niezwłocznie informuje organ wydający END:

- 1) o niemożności wydania postanowienia w sprawie END, w przypadku gdy formularz END jest niekompletny lub błędnie wypełniony;
- 2) jeżeli uzna, że może być celowe przeprowadzenie czynności dochodzeniowych, których nie przewidziano lub których nie można było wskazać w chwili wydawania END;

- 3) o niemożności dopełnienia formalności i procedur wskazanych przez organ wydający END;
- 4) o każdym przypadku odmowy wykonania END lub o postanowieniu przeprowadzenia zastępczej czynności dochodzeniowej na podstawie art. 589zi § 2 lub 5;
- 5) o każdym przypadku odroczenia wykonania END, podając przyczyny uzasadniające to odroczenie i jego okres;
- 6) o uchyleniu lub zakończeniu okresu zabezpieczenia stosowanego zgodnie z art. 589zq.

Art. 589zn. § 1. W przypadku powzięcia wątpliwości, czy wydanie END było uzasadnione lub celowe lub czy dana czynność dochodzeniowa byłaby dopuszczalna w państwie wydania orzeczenia, właściwy sąd lub prokurator konsultuje się z organem wydającym END i jeżeli wymaga tego interes wymiaru sprawiedliwości, występuje z wnioskiem o cofnięcie END.

§ 2. W przypadku powzięcia wątpliwości co do autentyczności dokumentów niezbędnych do wykonania END lub wystąpienia technicznych przeszkód uniemożliwiających jego wykonanie, przepis § 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 589zo. § 1. Na wniosek państwa wydania orzeczenia przedstawicielowi organu wydającego END umożliwia się obecność przy wykonywaniu czynności, których dotyczy END, jeżeli nie jest to sprzeczne z zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej i nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego.

§ 2. Przedstawiciel, o którym mowa w § 1, za zgodą sądu lub prokuratora, może zadawać określone pytania lub w inny sposób uczestniczyć w przeprowadzeniu dowodu.

§ 3. Przedstawiciela, o którym mowa w § 1, uważa się za funkcjonariusza publicznego w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego.

§ 4. Jeżeli Skarb Państwa poniósł odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez przedstawiciela, o którym mowa w § 1, w związku z wykonaniem END, Skarb Państwa występuje do organu wydającego END o zwrot wypłaconej kwoty pieniężnej stanowiącej równowartość wypłaconego odszkodowania.

Art. 589zp. § 1. Dowody uzyskane w związku z wykonaniem END są niezwłocznie przekazywane państwu wydania orzeczenia. W przypadku określonym w art. 589zo § 1 mogą być one przekazywane, na wniosek państwa wydania orzeczenia, przedstawicielowi organu wydającego END.

§ 2. Przekazując dowody uzyskane w związku z wykonaniem END, sąd lub prokurator może, po konsultacjach z organem wydającym END, zastrzec ich zwrot.

Art. 589zq. § 1. Jeżeli END został wydany w celu zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem, właściwy sąd lub prokurator orzeka w przedmiocie wykonania END w terminie 24 godzin od jego otrzymania, a jeżeli nie jest to możliwe – niezwłocznie po upływie tego terminu. Zgodnie z wnioskiem państwa wydania orzeczenia sąd lub prokurator przekazuje dowód państwu wydania orzeczenia lub pozostawia dowód do swojej dyspozycji na czas określony przez państwo wydania orzeczenia.

§ 2. Sąd lub prokurator po konsultacji z organem wydającym END może zdecydować o skróceniu okresu zabezpieczenia.

Art. 589zr. § 1. Koszty związane z wykonaniem END ponosi Skarb Państwa. W uzasadnionych przypadkach sąd lub prokurator może wystąpić do organu wydającego END o zwrot całości lub części przewidywanych wydatków albo o zmianę END.

§ 2. Koszty związane z czasowym wydaniem osoby pozbawionej wolności ponosi państwo wydania orzeczenia.

Art. 589zs. § 1. Na wniosek innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej Minister Sprawiedliwości udziela zezwolenia na przewóz przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby pozbawionej wolności czasowo wydanej.

§ 2. Wniosek o zezwolenie na przewóz zawiera:

- 1) oznaczenie organu wnioskującego;
- 2) datę oraz wskazanie miejsca wydania END;
- 3) dane określające tożsamość i obywatelstwo osoby;
- 4) wskazanie czynności dochodzeniowej, na potrzeby której osoba jest czasowo wydawana.

§ 3. W przypadku korzystania z drogi powietrznej bez planowanego lądowania można poprzestać na powiadomieniu Ministra Sprawiedliwości o przewożeniu osoby pozbawionej wolności czasowo wydanej nad terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli jednak nastąpi nieprzewidziane lądowanie, państwo, które wystąpiło z wnioskiem, dostarcza niezwłocznie dane, o których mowa w § 2.

§ 4. Jeżeli jest to uzasadnione długością pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby pozbawionej wolności i przewożonej przez to terytorium w celu jej czasowego wydania, do osoby tej stosuje się odpowiednio przepis art. 589zf.

Art. 589zt. § 1. Jeżeli organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zamiast END przekazał powiadomienie o zamiarze przeprowadzenia albo o przeprowadzeniu kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych, prokurator bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwego komendanta Policji przekazuje temu organowi informacje w przedmiocie dopuszczalności:

- 1) czynności, mając na względzie art. 237 § 3–4 oraz art. 238 § 1 i 2;
- 2) wykorzystania uzyskanego dowodu w postępowaniu karnym.

§ 2. Informacje, o których mowa w § 1, przekazuje się w terminie 96 godzin od otrzymania powiadomienia.”;

- 9) w art. 613 w § 1 wyrazy „w rozdziałach 62a, 62b” zastępuje się wyrazami „w rozdziałach 62a–62d”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 665, 666, 768, 1452, 2217 i 2400) w art. 187 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Objęte przypadkiem przedmiot, korzyść majątkowa lub ich równowartość przechodzą na własność Skarbu Państwa z chwilą uprawomocnienia się wyroku, a w wypadku wytoczenia powództwa, o którym mowa w art. 293 § 7 Kodeksu postępowania karnego – z chwilą uprawomocnienia się wyroku oddalającego powództwo przeciwko Skarbowi Państwa.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2017 r. poz. 2226) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisy § 2 i 3 stosuje się także przy dokonaniu zajęcia przy zabezpieczeniu grożącego przypadku korzyści majątkowej oraz przy egzekucji tego środka. Osoba lub jednostka, której dotyczy domniemanie ustanowione w § 3, może wystąpić z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa o obalenie domniemania; do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu.”;

- 2) w art. 43 w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przypadek przedmiotów wymieniony w art. 22 § 3 pkt 5 można orzec tytułem środka zabezpieczającego, jeżeli:”;

- 3) w art. 131:

- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego można zabezpieczyć także środek karny, o którym mowa w art. 22 § 2 pkt 2–4a, obowiązek zwrotu korzyści majątkowej oraz uiszczenie należności publicznoprawnej uszczuplonej czynem zabronionym, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia w zakresie tych środków, obowiązku lub ściągnięcia uszczuplonej należności publicznoprawnej będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione.”,

- b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Karę grzywny, środek karny ściągnięcia równowartości pieniężnej przypadku przedmiotów, przypadku korzyści majątkowej, ściągnięcia równowartości pieniężnej przypadku korzyści majątkowej oraz obowiązek zwrotu korzyści majątkowej można zabezpieczyć także na mieniu podmiotu pociągniętego do odpowiedzialności posiłkowej.”,

- c) uchyla się § 4.

Art. 4. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713, z późn. zm.³⁾) w dziale XIIa dodaje się rozdział 20c w brzmieniu:

„Rozdział 20c

Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie dowodu na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego oraz wykonanie europejskiego nakazu dochodzeniowego wydanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej

Art. 116c. § 1. Do wystąpienia do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie dowodu na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego oraz do wykonania europejskiego nakazu dochodzeniowego wydanego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 62c i 62d Kodeksu postępowania karnego.

§ 2. Wystąpienie, o którym mowa w § 1, jest dopuszczalne w sprawach o wykroczenia przewidziane w przepisach rozdziałów XI i XIV Kodeksu wykroczeń.”.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948, z 2017 r. poz. 708, 962, 966, 1477, 1543, 2400 i 2405 oraz z 2018 r. poz. 5.

Art. 5. § 1. Do orzeczeń o zatrzymaniu i wydaniu dowodów przekazanych i otrzymanych z innych państw członkowskich Unii Europejskiej przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 2. Jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy przekazano innemu państwu członkowskiemu Unii Europejskiej jedynie postanowienie o zatrzymaniu dowodów wydane według przepisów dotychczasowych, zamiast wystąpienia o wydanie dowodów przesyła się europejski nakaz dochodzeniowy, do którego stosuje się odpowiednio przepis art. 589y § 2 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*